

ДОУ "Навчально методичний центр

з питань якості
освіти"

Запобігання та
врегулювання
конфлікту інтересів

ПОТЕНЦІЙНИЙ КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень (ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції»)

РЕАЛЬНИЙ КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень (ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції»)

ПРИВАТНИЙ ІНТЕРЕС - будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях (ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції»)

Типові приклади конфлікту інтересів

Участь у засіданні тендерного комітету при розгляді пропозицій фізичних та юридичних осіб при наявності щодо них приватного інтересу

Наявність повноважень приймати рішення щодо заохочення або ж накладення стягнення щодо фізичних та юридичних осіб при наявності щодо них приватного інтересу

Участь у здійсненні функцій державного управління чи контролю стосовно пов'язаної організації (у тому числі пов'язаної у минулому, до обіймання посади)

Отримання нагород чи подарунків від осіб чи організацій, щодо яких посадовою особою здійснюються контрольні функції

Наявність повноважень приймати рішення щодо надання чи отримання документів дозвільного характеру (дозволів, ліцензій, сертифікатів, погоджень тощо), реєстрації, надання інших адміністративних послуг

Участь та голосування в комісії по відбору на посаду при розгляді кандидатури близьких осіб

Здійснення посадовою особою контрольних функцій відносно організації, в якій близька особа володіє цінними паперами чи займає посаду

Наявність повноважень приймати рішення щодо розподілу фінансових, матеріальних чи людських ресурсів, їх використання або розпорядження ними в інший спосіб

Законом не встановлюється заборон чи обмежень на наявність приватного інтересу, як такого. Йдеться про дотримання правил етичної поведінки службовця та відповідну оцінку приватних інтересів через призму можливого їх негативного впливу на об'єктивність прийняття рішень чи діянь службовця при реалізації своїх службових чи представницьких повноважень (методичні рекомендації НАЗК №839 від 29.09.2017).

Вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів

Повідомити безпосереднього керівника або НАЗК про конфлікт інтересів («хоча Закон прямо не вказує форму такого повідомлення, рекомендується робити повідомлення про реальний/потенційний конфлікт інтересів у письмовій формі, адже, по-перше, це є документальним підтвердженням того, що особа дійсно повідомила про наявність конфлікту інтересів, а по-друге, це дає можливість керівнику детально проаналізувати ситуацію із тим, щоб визначитись з оптимальним способом врегулювання конфлікту інтересів». Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, затверджені рішенням НАЗК №839 від 29.09.2017)

Не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах конфлікту інтересів

Вжити заходів щодо врегулювання конфлікту інтересів самостійно або за рекомендацією НАЗК

Самостійне врегулювання конфлікту інтересів

(шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів безпосередньому керівнику або керівнику органу, до повноважень якого належить звільнення/ ініціювання звільнення з посади)

ч. 2 ст. 29 Закону України «Про запобігання корупції»

Врегулювання конфлікту інтересів безпосереднім керівником

(«Безпосередній керівник особи або керівник органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади, відповідно до частини третьої статті 28 Закону України «Про запобігання корупції» протягом двох робочих днів після отримання такого повідомлення приймає рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляє відповідну особу». Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, затверджені рішенням НАЗК №839 від 29.09.2017)

Таким чином, згідно з частинами третьою та четвертою статті 28 Закону України «Про запобігання корупції» врегулювання конфлікту інтересів є безпосередньою сферою відповідальності керівника, рівень якого дозволяє вжити заходів, які б в повній мірі забезпечували запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (окрім випадків перебування особи на посаді, яка не передбачає наявності у неї безпосереднього керівника)

усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів

(ст. 30 Закону України «Про запобігання корупції»)

- при наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів
- якщо конфлікт інтересів не має постійного характеру;
- за рішенням керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа
- за умови можливості залучення до прийняття такого рішення або вчинення відповідних дій іншим працівником відповідного органу, підприємства, установи, організації

Якщо будь-яка з умов відсутня – конкретний захід врегулювання конфлікту інтересів застосовувати не можна

обмеження доступу особи до певної інформації

(ст. 31 Закону України «Про запобігання корупції»)

- при наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів, пов'язаного із таким доступом
- якщо конфлікт інтересів має постійний характер
- за рішенням керівника органу підприємства, установи, організації або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа
- за можливості продовження належного виконання особою повноважень на посаді за умови такого обмеження
- за можливості доручення роботи з відповідною інформацією іншому працівнику органу, підприємства, установи, організації

Специфіка даного заходу зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів полягає в тому, що його можна застосовувати у випадку, коли робота особи постійно пов'язана із певним одним і тим самими видом інформації

перегляд обсягу службових повноважень особи

(ст. 32 Закону України «Про запобігання корупції»)

- при наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів;
- якщо конфлікт інтересів має постійний характер, пов'язаний з конкретним повноваженням особи;
- за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа;
- за можливості продовження належного виконання нею службових завдань у разі такого перегляду і можливості наділення відповідними повноваженнями іншого працівника

застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень

(ст. 33 Закону України «Про запобігання корупції»)

- при наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів
- якщо конфлікт інтересів має постійний або тимчасовий характер
- за рішенням керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа
- якщо усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті або обмеження її доступу до інформації чи перегляд її повноважень є неможливим
- якщо відсутні підстави для її переведення на іншу посаду або звільнення

Цей захід вимагає від керівника не просто визначитись із можливістю його здійснення, а й встановлює обов'язок чітко визначити форму зовнішнього контролю та суб'єкта, що на практиці означає, необхідність ретельного відбору особи, яка його здійснюватиме

переведення особи на іншу посаду (ст. 34 Закону України «Про запобігання корупції»)

- при наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів
- за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації; якщо конфлікт інтересів має постійний характер
- якщо не може бути врегульований шляхом усунення такої особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті, обмеження її доступу до інформації, перегляду її повноважень та функцій, позбавлення приватного інтересу
- за наявності вакантної посади, яка за своїми характеристиками відповідає особистим та професійним якостям особи
- за наявності згоди на переведення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, порівняної до неї особи

звільнення особи (ст. 34 Закону України «Про запобігання корупції»)

- при наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів
- якщо конфлікт інтересів має постійний характер
- не може бути врегульований в будь-який інший спосіб, в тому числі через відсутність згоди на переведення або на позбавлення приватного інтересу

Кожен із цих заходів має свою специфіку, адже може обиратися в залежності від низки умов:

- виду конфлікту інтересів (потенційний або реальний)
- характеру конфлікту інтересів (постійний або тимчасовий)
- суб'єкта прийняття рішення про його застосування (безпосередній керівник та/або керівник відповідного органу, підприємства, установи, організації)
- наявності (відсутності) альтернативних заходів врегулювання
- наявності (відсутності) згоди особи на застосування заходу

Форми зовнішнього контролю

перевірка працівником, визначеним керівником органу, підприємства, установи, організації, стану та результатів виконання особою завдання, вчинення нею дій, змісту рішень чи проектів рішень, що приймаються або розробляються особою або відповідним колегіальним органом з питань, пов'язаних із предметом конфлікту інтересів

виконання особою завдання, вчинення нею дій, розгляд справ, підготовка та прийняття нею рішень у присутності визначеного керівником органу працівника

участь уповноваженої особи Національного агентства в роботі колегіального органу в статусі спостерігача без права голосу

Яка відповідальність за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

У РАЗІ

невиконання вимог антикорупційного законодавства щодо повідомлення про конфлікт інтересів настає відповідальність за корупційне правопорушення, передбачена ст. 172⁷ КУпАП

невжиття заходів щодо протидії корупції настає відповідальність за корупційне правопорушення, передбачена ст. 172⁹ КУпАП

Вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

Неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів, тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

Невжиття передбачених законом заходів посадовою чи службовою особою органу державної влади, посадовою особою місцевого самоврядування, юридичної особи, їх структурних підрозділів у разі виявлення корупційного правопорушення, тягне за собою накладення штрафу від ста двадцяти п'яти до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

До державного службовця відповідно до статті 14 Закону України «Про державну службу», крім догани або звільнення, можуть застосовуватися такі заходи дисциплінарного впливу як попередження про неповну службову відповідність; затримка до одного року присвоєння чергового рангу або призначення на вищу посаду.

Окремі види обмежень, які можуть бути пов'язані із конфліктом інтересів

1. Використання службового становища для отримання неправомірної вигоди (стаття 22 Закону України «Про запобігання корупції»).
2. Обмеження (заборона) щодо одержання неправомірної вигоди або подарунка (статті 23, 24 Закону України «Про запобігання корупції»).
3. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 25 Закону України «Про запобігання корупції»).
4. Обмеження після припинення діяльності державної посадової особи (стаття 26 Закону України «Про запобігання корупції»).
5. Обмеження спільної роботи близьких осіб (стаття 27 Закону України «Про запобігання корупції»).
6. Зобов'язання у зв'язку із наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав (стаття 36 Закону України «Про запобігання корупції»).

Крім цього, Кодекс законів про працю України (далі – КЗпПУ) встановлює право для власника запроваджувати обмеження щодо спільної роботи на одному і тому ж підприємстві, в установі, організації осіб, які є близькими родичами чи свояками (батьки, подружжя, брати, сестри, діти, а також батьки, брати, сестри і діти подружжя), якщо у зв'язку з виконанням трудових обов'язків вони безпосередньо підпорядковані або підконтрольні один одному (стаття 25-1 КЗпПУ).

Ще однією антикорупційною нормою, закріпленою в КЗпПУ, є припинення трудового договору між власником та працівником, якщо трудовий договір (контракт) укладено всупереч вимогам Закону України «Про запобігання корупції», установленим для осіб, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, протягом року з дня її припинення. (стаття 36 КЗпПУ).

Якщо Ви стали потенційним учасником конфлікту інтересів, або спостерігаєте ситуацію, що може призвести до конфлікту інтересів, пропонуємо звернутись із заявою встановленого Рішенням НАЗК №839 від 29.09.2017 зразка до безпосереднього керівника або до сектору з питань запобігання та виявлення корупції та письмово викласти зазначену ситуацію.

Заздалегідь вдячні за співпрацю !

Рекомендована форма повідомлення безпосереднього керівника про реальний/потенційний конфлікт інтересів

Керівнику _____

_____ (П.І.Б. особи, яка повідомляє, посада)

Повідомлення про реальний/потенціальний конфлікт інтересів

_____ (стисло викласти ситуацію, в якій виник реальний/потенційний конфлікт інтересу)

_____ що впливає на об'єктивність прийняття рішення, а також зазначити чи

_____ вчинялися дії та чи приймалися рішення в умовах реального конфлікту інтересів

Додатки:

Дата

Підпис особи, яка повідомляє

Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, затверджені рішенням НАЗК від 29.09.2017 №839

on [UA] | <https://nazk.gov.ua/metodychni-rekomendaciyi>

сно asp право (розяснення) Індекс неперозорості OnlineReader : The C Find book GitHub - sapran/dont Catalogue of Research Roundcube Webmail Pa

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ
NATIONAL AGENCY ON
CORRUPTION PREVENTION

Пошук...

Для людей з вадами зору

Про НАЗК ▾ Антикорупційна політика ▾ Декларування ▾ **Конфлікт інтересів ▾** Протидія політичній корупції ▾ Запобігання та виявлення корупції ▾

Конфлікт інтересів / Методичні рекомендації

Департамент моніторингу дотримання законодавства про конфлікт інтересів

Законодавство

Методичні рекомендації

Відповідальність

Методичні рекомендації

Методичні рекомендації з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.